

Odbor za međunarodnu trgovinu

2016/2140(INI)

28.2.2017

MIŠLJENJE

Odbora za međunarodnu trgovinu

upućeno Odboru za razvoj

o vodećoj inicijativi EU-a za odjevnu industriju
(2016/2140(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Sajjad Karim

PA_NonLeg

PE592.396v03-00

2/9

AD\1118466HR.docx

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da se vrijednost svjetske trgovine konfekcijskom odjećom procjenjuje na 2,8 bilijuna EUR i da ona zapošljava do 75 milijuna osoba; budući da su otprilike tri četvrtine tih radnika žene; budući da je rodna ravnopravnost pokretač razvoja; budući da se prava žena ubrajaju u ljudska prava; budući da složena narav lanca opskrbe odjećom dovodi do niske razine transparentnosti i povećava rizik od kršenja ljudskih prava i iskorištavanja; budući da plaće koje radnici primaju nisu dovoljne da bi zadovoljile osnovne životne potrebe njihovih obitelji;
- B. budući da je EU jedan od glavnih aktera u svojstvu ulagača, kupca, trgovca i potrošača u odjevnoj industriji i trgovini, te je stoga najprimjereniji za objedinjavanje višestrukih inicijativa diljem svijeta radi znatnog poboljšanja gotovo neljudskih uvjeta koje trpe deseci milijuna radnika u tom sektoru te uspostave ravnopravnog okruženja za sve uključene;
- C. budući da tekstilna i odjevna industrija na europskoj razini obuhvaća 185 000 poduzeća koja zapošljavaju 1,7 milijuna ljudi, te da se njima ostvaruje promet u vrijednosti od 166 milijardi EUR; budući da EU uvozi oko polovice ukupno proizvedene odjeće u svijetu; budući da su zemlje u kojima se odjeća proizvodi većinom gospodarstva u nastajanju;
- D. budući da je člankom 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) utvrđeno da se trgovinska politika EU-a mora temeljiti na načelima i ciljevima vanjske politike EU-a; budući da se člankom 208. UFEU-a uspostavlja načelo usklađenosti politika u interesu razvoja i kao glavni cilj postavlja iskorjenjivanje siromaštva; budući da se prema komunikaciji „Trgovina za sve“ trgovinska politika EU-a temelji na trima ključnim načelima – djelotvornosti, transparentnosti i vrijednostima – te da je poseban odjeljak te komunikacije posvećen odgovornom upravljanju lancima opskrbe;
- E. budući da je u članku 8. UFEU-a čvrsto utemeljeno da „u svim aktivnostima Unija teži uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena“ te je stoga dužnost EU-a da uključi rodnu ravnopravnost u sve svoje politike, jamčeći pritom da muškarci i žene imaju jednakе koristi od društvenih promjena, gospodarskog rasta i stvaranja pristojnih radnih mjesta, čime se staje na kraj diskriminaciji i promiče poštovanje prava žena u svijetu;
- F. budući da je 289 osoba izgubilo život u požaru koji je u rujnu 2012. izbio u Karachiju, u Pakistanu; budući da je iste godine u požaru koji je buknuo u tvornici Tazreen Fashions u Bangladešu smrtno stradalo 117 osoba, a više od 200 radnika je ozlijedeno; budući da je u urušavanju zgrade Rana Plaza 2013. poginulo 1129, a ozlijedeno otprilike 2500 osoba;
- G. budući da nakon tih dramatičnih događaja europski potrošači sve snažnije zahtijevaju veću transparentnost i sljedivost duž čitava lanca opskrbe;
- H. budući da, unatoč brojnim obvezama koje su EU, međunarodne organizacije, lokalne

vlasti i privatni subjekti preuzeli u tom pogledu, zaštita prava radnika u zemljama dobavljačima i dalje uvelike zaostaje za međunarodnim standardima;

- I. budući da je Program za dostojanstven rad Međunarodne organizacije rada (MOR) od 2015. sastavni dio novog Programa održivog razvoja do 2030. godine;
- J. budući da mnoge države članice, kao što su Njemačka, Nizozemska, Danska i Francuska, promiču nacionalne programe;
- K. budući da svi sporazumi EU-a o slobodnoj trgovini moraju sadržavati ambiciozna poglavља o održivom razvoju;
- L. budući da EU mora u svoje prioritete uvrstiti promicanje socijalnih i ekoloških standarda pod okriljem multilateralnih organizacija kao što su Svjetska trgovinska organizacija ili skupina G20, kao i u svim svojim bilateralnim odnosima s trećim zemljama;
- M. budući da je Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima jasno definirana odgovornost vlada i poduzeća, koji su obvezni štititi i poštovati ljudska prava bez obzira na točku u lancu opskrbe i zemlju u kojoj se odvija proizvodnja te bez obzira na to radi li se o zemlji poduzeća naručitelja ili zemlji dobavljača; budući da se EU obvezao da će potaknuti usvajanje Vodećih načela i doprinijeti njihovoј provedbi;
 1. žali zbog činjenice da Komisija još uvijek nije predstavila ambicioznu vodeću inicijativu na razini EU-a za odjevnu industriju, koja bi se trebala voditi smjernicama Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i biti s njima usklađena, kako bi poduzeća mogla slijediti ujednačeni skup standarda u vezi s postupanjem s dužnom pažnjom i društvenom odgovornošću te poziva Komisiju na pokretanje takve inicijative što je prije moguće; također napominje da bi trenutačni rast broja postojećih inicijativa na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj razini mogao dovesti do stvaranja nepredvidljivog okruženja za poduzeća; nadalje ističe da koordinacija i razmjena informacija i najboljih praksi doprinose povećanju djelotvornosti privatnih i javnih inicijativa za lanac vrijednosti i postizanju pozitivnih rezultata u području održivog razvoja;
 2. smatra da bi se tim prijedlogom trebala omogućiti skladna suradnja s međunarodnim organizacijama, kao što su UN, Svjetska trgovinska organizacija (WTO), MOR i OECD, i utvrditi zajedničke definicije kako bi se omogućilo jasnije i koordiniranije djelovanje i ocjenjivanje; poziva na to da se postojeće uspješne inicijative prepoznaju i vrednuju primjerice u okviru održive javne nabave, povezujući pristup javnoj nabavi s pridržavanjem sustavâ društveno odgovornog poslovanja; cijeni, u tom pogledu, „Pakt za kontinuirano unapređenje prava rada i sigurnosti tvornica u industriji gotove odjeće i pletenine u Bangladešu” (dalje u tekstu: Pakt o održivosti) kao korak naprijed u odnosu na praćenje stanja, ali poziva uključene aktere da ga se u potpunosti pridržavaju; inzistira na tome da Komisija poduzme mjere kako bi se ispravili nedostaci iz izvješćâ o evaluaciji;
 3. stoga naglašava da je potrebno izraditi pregled postojećih mera za društveno odgovorno poslovanje koje poduzimaju europska poduzeća kako bi se učinkovitije mogle utvrditi dobre prakse i doprinijeti stvaranju zajedničkog okvira djelovanja na europskoj razini; u tom pogledu podsjeća da je privatni sektor također pokrenuo brojne inicijative ne bi li se povećala razina odgovornosti u lancu opskrbe;

4. poziva Komisiju da u obzir uzme specifične potrebe malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) koja čine 90 % europske odjevne industrije i svoj pristup zasnuje na načelu nadogradivosti, osobito vodeći računa o sposobnosti tih poduzeća da u praksi poštuju zahtjeve sljedivosti i transparentnosti u skladu sa smjernicama OECD-a kako MSP-ovi ne bi snosili nerazmјerni teret; stoga poziva Komisiju da uspostavi poseban odjel za pomoć MSP-ovima i stavi im na raspolaganje prilagođene programe za izgradnju kapaciteta; smatra da bi europski MSP-ovi i mikropoduzeća koji su uključeni u uspostavu inicijative također trebali primiti europsku finansijsku potporu iz programa COSME;
5. naglašava potrebu za integriranim pristupom u pogledu transparentnosti i sljedivosti u vezi s prikupljanjem podataka o ljudskim pravima, socijalnim pitanjima, zaštiti okoliša i radnoj učinkovitosti, koji treba primijeniti duž čitavog lanca opskrbe sa standardiziranom metodologijom za mjerjenje učinka lanaca vrijednosti odjeće na održivi razvoj kako bi se povećala usklađenost ocjenjivanja društveno odgovornog poslovanja, pri čemu se u obzir mora uzeti raznolikost dionika s obzirom na kompleksnost lanca; apelira na Komisiju da se ne ograniči na puko donošenje radnog dokumenta službi Komisije; podsjeća da su glavna područja djelovanja, osim smjernicama OECD-a, obuhvaćena i drugim inicijativama, kao što su Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, francuski zakon o obveznom postupanju s dužnom pažnjom, zakon Ujedinjene Kraljevine protiv ropstva, kao i nekim drugim inicijativama koje su pokrenuli predstavnici industrije, a koje bi mogle poslužiti kao temelj za takvu inicijativu;
6. traži od Komisije da u toj komunikaciji posveti posebnu pozornost aspektima pristupa pravosuđu, pravnog lijeka za žrtve i njihove obitelji te zaštite zviždača;
7. podsjeća da sljedivost i transparentnost lanca opskrbe mogu bitno doprinijeti dugotrajnim promjenama i uviđa da je nedostatak pristupa informacijama glavna prepreka tome da javnost bude upoznata s kršenjima ljudskih prava; stoga ponavlja da je programima dužne pažnje potrebno obuhvatiti čitav lanac opskrbe, povezujući svaki proizvod s njegovim proizvođačima; u tu svrhu poziva Komisiju da na realističan i uravnotežen način poveća sljedivost i transparentnost lanca opskrbe u odjevnoj industriji, što se može postići vodeći računa o raznolikosti aktera u lancu; predlaže da se potrošačima omogući pristup pouzdanim, jasnim i relevantnim informacijama o održivosti;
8. poziva Komisiju da u predstojećoj reviziji Uredbe o općem sustavu povlastica (OSP) uvede carinske povlastice za tekstil za koji se može dokazati da je proizведен na održiv način; smatra da bi roba trebala biti podvrgnuta certificiranju u pogledu održivih načina proizvodnje na dobrovoljnoj osnovi, a dokaze o tome trebalo bi dati na uvid pri uvozu u EU; smatra da bi na taj način EU mogao podržati napore privatnog sektora da tekstilni lanac vrijednosti postane održiv; smatra da bi se to priznanje trebalo dodjeljivati u skladu s utvrđenim kriterijima održivosti i minimalnim zahtjevima u pogledu dokaza ili sustava certificiranja; smatra da se zahtjevi održivosti trebaju, među ostalim, temeljiti na međunarodnim konvencijama, na primjer, temeljnim standardima rada MOR-a ili Konvenciji o biološkoj raznolikosti; vjeruje štoviše da bi se na taj način mogla osnažiti i promicati proizvodnja proizvoda pravedne trgovine (kao što su proizvodi certificirani u okviru organizacije Social Accountability International ili u okviru Fairtrade Textile Standard);
9. naglašava da pregovori EU-a o sporazumima o slobodnoj trgovini koji sadrže ambiciozno

poglavlje o održivom razvoju predstavljaju priliku za EU da doprinese većem poštovanju prava radnika, posebno žena, te ukidanju svih oblika dječjeg rada i prisilnog rada; naglašava da provedba sporazuma o slobodnoj trgovini naročito olakšava razvoj dijaloga između poduzeća i civilnog društva u pogledu lanca opskrbe u odjevnoj industriji, čime se može doprinijeti poboljšanju uvjeta proizvodnje i sigurnosti radnika;

10. podsjeća na to da bi uspostava sustava kao što su posebne poticajne mjeru EU-a za održivi razvoj i dobro upravljanje (OSP +), putem obvezne ratifikacije i provedbe 27 konvencija, mogla unaprijediti stanje u pogledu prava radnika, promicanje rodne ravnopravnosti i ukidanje dječjeg rada i prisilnog rada; s time u vidu naglašava potrebu da se pomno nadzire provedba sustava OSP + i poštovanje konvencija u dotičnim zemljama;
11. potiče EU i države članice da u okviru inicijative odjevne industrije i drugih instrumenata trgovinske politike promiču stvarnu provedbu standarda MOR-a u pogledu plaća i radnih sati, također u suradnji s partnerskim zemljama u sektoru odjeće; poziva EU da također pruži smjernice i potporu u vezi s time kako unaprijediti poštovanje tih standarda te istovremeno doprinijeti stvaranju održivih poduzeća i poboljšanju izgleda za održivo zapošljavanje;
12. naglašava da je Pakt o održivosti koji je pokrenut nakon urušavanja zgrade Rana Plaza europska inicijativa vrijedna truda koja bi mogla poslužiti kao osnova za planiranje novih mera u partnerstvu s trećim zemljama kako bi se radilo na poboljšanju uvjeta rada te zdravlja i sigurnosti na radu u odjevnoj industriji;
13. poziva Komisiju da nastavi i intenzivira međunarodnu suradnju s organizacijama kao što su MOR, OECD ili Ujedinjeni narodi kako bi se promicala veća odgovornost sudionika u lancu opskrbe tekstilne i odjevne industrije;
14. poziva vlade zemalja dobavljača da surađuju sa svim dionicima kako bi se razvili industrijski odnosi i kolektivno pregovaranje te proizvođače obvezalo na uspostavu pristupačnih i djelotvornih mehanizama za pritužbe, koji su po međunarodno dogovorenim standardima neka od ključnih jamstava za istinsko poštovanje radnih standarda i ljudskih prava i dopunjaju mogućnosti pravne zaštite u skladu s okvirom koji je izradio posebni predstavnik UN-a za poslovanje i ljudska prava;
15. poziva Komisiju da nastavi promicati ratifikaciju i provedbu temeljnih konvencija MOR-a i Programa za dostojanstven rad MOR-a; poziva Komisiju da u tu svrhu podupre MOR, lokalne vlasti i radničke organizacije koje pružaju pomoć pri izgradnji kapaciteta u području industrijskih odnosa, kao i u provedbi prava radnika i zakona o radu, s posebnim naglaskom na iskorjenjivanju dječjeg rada i prisilnog rada, kao i promicanju najviših standarda zaštite zdravlja i sigurnosti;
16. potiče EU da razvije i nastavi dijalog s određenim trećim zemljama kako bi se doprinijelo poboljšanju prava radnika i poštovanja ljudskih prava u tim zemljama; poziva EU i države članice da pruže potporu radu UN-a, uključujući Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša (UNEP), i razmotre mogućnost međunarodnog ugovora kojim bi se također poboljšala djelotvornost društveno odgovornog poslovanja u odjevnoj industriji;
17. nadi se da će se prijedlog Komisije ugledati na inicijativu „Pakt o održivosti“ koja je pokrenuta u Bangladešu nakon urušavanja zgrade Rana Plaza;

18. traži pojašnjenje o tome kako se odjeća proizvedena u zonama proizvodnje za izvoz, s niskom ili nepostojećom zaštitom radnika, može općenito identificirati i izuzeti iz sustava OSP + u određenoj zemlji korisnici;
19. uvjeren je da je javna nabava koristan instrument za promicanje odgovorne odjevne industrije;
20. ističe da je radna snaga u globalnoj industriji odjeće ženskog predznaka s obzirom na to da oko 85 % radnika u tom sektoru čine žene, koje su često suočene s teškim uvjetima rada i niskim plaćama; stoga poziva da se rodna dimenzija uključi u inicijativu EU-a za odjevnu industriju, posebno kako bi se omogućilo postizanje znatnog napretka u pogledu jednakosti plaća, rodne ravnopravnosti, socijalnih i radnih prava žena, uključujući zaštitu majčinstva, te sudjelovanja žena u kolektivnom pregovaranju;
21. ponavlja svoj zahtjev da se procjene utjecaja na održivi razvoj provode za svaki novodogovoren sporazum i poziva na prikupljanje podataka razvrstanih po spolu;
22. poziva Komisiju da surađuje s multinacionalnim društvima, trgovcima na malo i trgovackim markama te da ih potakne da se obvezu na bolje društveno odgovorno poslovanje; očekuje da poduzeća iz EU-a duž svojih lanaca opskrbe zajamče potpuno poštovanje temeljnih standarda rada MOR-a u skladu sa smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća i Tripartitnom deklaracijom MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku; ustraje u tome da započnu produktivne dijaloge s lokalnim radnicima i organizacijama; poziva Komisiju da prednost da razmjeni najboljih praksi;
23. priznaje da na globalnoj razini trebaju vrijediti ravnopravni uvjeti kako bi se radnike zaštitilo od ekološkog i socijalnog dampinga; vjeruje da EU s obzirom na svoju kritičnu masu može biti svjetski predvodnik i pokretač promjena; smatra da se samo multilateralnim okvirom mogu spriječiti kršenja ljudskih i radnih prava; stoga potiče Komisiju da na sljedećem ministarskom sastanku Svjetske trgovinske organizacije surađuje s međunarodnim partnerima radi pokretanja globalne inicijative.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	28.2.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szeinfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Reimer Böge, Klaus Buchner, Sergio Gutiérrez Prieto, Sander Loones, Georg Mayer, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Pedro Silva Pereira
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Jean-François Jalkh, Joëlle Mélin

**POIMENIČNO KONACNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE
MIŠLJENJE**

32	+
ALDE	Marietje Schaake, Hannu Takkula
ECR	David Campbell Bannerman, Sander Loones, Emma McClarkin, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christofer Fjellner, Artis Pabriks, Franck Proust, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Tokia Saïfi, Adam Szeinfeld, Iuliu Winkler
S&D	Maria Arena, Karoline Graswander-Hainz, Sergio Gutiérrez Prieto, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Sorin Moisă, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	Klaus Buchner, Heidi Hautala

0	-
--	--

3	0
ENF	Jean-François Jalkh, Georg Mayer, Joëlle Mélin

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani